

Strategi för Skolverkets arbete med hbtqi-frågor

Syfte

Strategins syfte är att sammanfatta inriktningen för det arbete i Skolverket som berör hbtqi-frågor. Skolverkets hbtqi-strategiska arbete ska bidra till att uppfylla målen i regeringens [strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck](#) och [handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter](#).

Skolverkets uppgifter enligt instruktionen är utgångspunkten för denna strategi. Myndighetens tre ansvarsområden och målen för dessa ligger till grund för strategins tre områden.

Strategisk inriktning

Skolverkets uppdrag:

Myndigheten ska genom sin verksamhet främja att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning och annan verksamhet av god kvalitet i en trygg miljö. Myndigheten ska bidra till goda förutsättningar för barns utveckling och lärande och till förbättrade kunskapsresultat för elever. Inom ramen för detta ska myndigheten främja en stärkt likvärdighet mellan skolor och mellan förskolor.¹

Skolväsendet

Skolverkets mål: Vi bidrar till en likvärdig förskola, skola och vuxenutbildning där barn och elever ges förutsättningar att nå sina mål.

Vi stödjer målgrupperna i arbetet med att synliggöra och motverka begränsande normer (om kön, sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck) och bidrar aktivt till att värdegrundsarbetet når effekt i skolväsendet. Bland annat genom att ge stöd i skolverksamhetens arbete utifrån skrivningar kring området i styrdokumentet. Vi bidrar till att motverka olika former av hinder för att hbtqi-personer ska få lika möjligheter och rättigheter till likvärdig skolgång. Skolverket är en kunskapsmyndighet och bidrar med kunskap om hur hbtqi-personer, likväl som alla barn och elever, ska få en likvärdig skolgång och vi är tydliga i att Skolverket verkar för alla människors lika värde. Målgruppen i vårt hbtqi-strategiska arbete omfattar alla barn, elever, olika yrkesgrupper och huvudmän inom förskola, skola och vuxenutbildning. Vi arbetar för att alla hbtqi-personer ska uppleva trygghet och delaktighet i skolverksamheter oavsett var de bor och i vilken skolform de befinner sig.

¹ 1§ andra stycket förordning (2011:55) med instruktion för Statens Skolverk.

2021-10-19
2 (4)

Myndigheten

Skolverkets mål: Vi är en effektiv, innovativ och hållbar myndighet.

Samtliga medarbetare i Skolverket har kompetens och förutsättningar att ge målgrupperna stöd i den omfattning som krävs för att skolverksamheter ska kunna nå effekt i värdegrundsuppdraget. Skolverkets medarbetare omsätter sin normmedvetenhet i mötet med kollegor och andra aktörer. Medarbetares kunskap om hbtqi-frågor och normmedvetet bemötande gör Skolverket till en mer inkluderande arbetsplats. Vi är tydliga i kommunikation internt och externt att vi är en myndighet som genomgående står för allas lika värde, rättigheter och möjligheter.

Uppdragsgivaren

Skolverkets mål: Vi förser politiken med relevant underlag av god kvalitet.

Vi förser uppdragsgivaren med information samt underlag rörande hbtqi-personers situation inom vårt verksamhetsområde. Vi uppmärksammar behov av insatser för att uppnå likvärdighet i skolväsendet. Vi tydliggör i olika sammanhang att vi är en hbtqi-strategisk myndighet och vad det innebär.

Utvecklingsområden

Interna processer och intern styrning

För att säkra att strategin blir levande krävs att hbtqi-frågorna finns med i Skolverkets ordinarie rutiner och arbets sätt. För att uppnå det krävs att Skolverket:

- Säkerställer i planerings- och uppföljningsprocessen att Skolverket strävar efter att nå målen i både regeringens handlingsplan och Skolverkets hbtqi-strategi.
- Har rutiner kopplade till processerna för att säkra att gruppen hbtqi-personer synliggörs i insatser och analyser. I rutinerna ska ingå att medarbetare har relevant kompetens för att göra analyserna.
- Tar del av barns och elevers olika erfarenheter och synpunkter vid utformning av insatser och analyser.

Kompetens i myndigheten

För att hantera hbtqi-frågan i det dagliga arbetet på Skolverket krävs att alla medarbetare har kunskap och kompetens i arbetsuppgifter som berör hbtqi-frågor. Kompetensen innebär bland annat ett öppet, normmedvetet och inkluderande bemötande, både internt och externt. Kunskap innebär bland annat kännedom om mänskliga rättigheter och hur de praktiskt kan tillämpas i myndighetens arbete. För att nå dit krävs att Skolverket:

- Löpande genomför insatser för att öka kompetensen i myndigheten om normmedvetenhet och värdegrundsfrågor, inklusive hbtqi-frågor.

- Strävar efter att öka kompetensen hos medarbetarna, både för att genomföra de insatser som når målgruppen och för att skapa en inkluderande arbetsmiljö.

Kunskap och kunskapsspridning

För att hbtqi-personer ska få tillgång till likvärdig skola behöver vi synliggöra vilka hindren är och hur livsvillkoren ser ut för olika grupper av barn och unga. För det krävs att Skolverket:

- I analyser, när så bedöms relevant, involverar kunskap om olika grupper, inklusive hbtqi-personer, möjligheter till en likvärdig utbildning. Bidrar, där det är möjligt, till att öka kunskapen om att livsvillkoren inom gruppen unga hbtqi-personer kan variera beroende på olika faktorer som till exempel kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, funktionsvariation, socioekonomiska faktorer eller andra omständigheter kopplade till den enskilda individens livssituation.
- I enlighet med Skolverkets instruktion och barnkonventionen utgår från barnets bästa i insatser, analyser och aktiviteter. För att utreda vad som är barnets bästa ska barns och elevers synpunkter tas tillvara i utvecklingsarbete.
- Bidrar till att öka kunskapen om begreppet hbtqi och varför ett normmedvetet arbete med fokus på normer för kön kan främja likvärdig utbildning, för alla barn och elever, inklusive hbtqi-personer.
- Bidrar till att sprida egen och andra aktörers kunskap om hbtqi-personers villkor i skolverksamheter.
- Använder egna och andra aktörers kunskap som utgångspunkt i Skolverkets verksamhetsplanering och framtagande av aktiviteter.

Kommunikation

Hur språket används och vilket budskap vi formulerar spelar stor roll för hur skolverksamheter, samhället och berörda personer uppfattar Skolverkets ställningstagande angående hbtqi-frågor. För att vi ska visa vår ståndpunkt tydligt och kommunicera inkluderande krävs att Skolverket:

- Genomgående visar normmedvetenhet i muntlig och skriftlig kommunikation. Detta gäller såväl webb som rapporter, officiella dokument och andra texter, som hur vi uttrycker oss i möten och i andra officiella sammanhang.
- Utvecklar Skolverkets skrivregler för hur vi skriver om barn och elever i styrdokument och andra produkter.
- Tydliggör att vi är en hbtqi-strategisk myndighet och vad det innebär i olika sammanhang. Lyssnar in andra aktörers förhållningssätt och önskemål, till exempel civilsamhällets organisationer och övriga aktörer som bedriver verksamhet i enlighet med ambitionerna i regeringens handlingsplan.

2021-10-19

4 (4)

Stöd till Skolverkets målgrupper

Att ge målgruppen (huvudmän rektorer, lärare, förskollärare och övriga medarbetare i skolväsendet) rätt stöd innefattar att dels erbjuda olika former av kunskap och material, dels att tydliggöra för målgruppen vad som krävs för att nå effekter i värdegrundsuppdraget. Arbetet med hbtqi-frågor behöver, precis som arbetet inom övriga områden i skolan, planeras och följas upp på huvudmannanivå och utgöra en del av det systematiska kvalitetsarbetet. För det krävs att Skolverket:

- Tydliggör att aktivt arbete med hbtqi-frågor gynnar alla barn och elever och bidrar till likvärdighet för alla.
- Kontinuerligt kartlägger behov hos målgruppen kopplat till området, med utgångspunkt i aktuell kunskap och i dialog med målgruppen.
- Bidrar till ökad kunskap om hbtqi-frågor i skolverksamheter och erbjuder stöd och material för ett mer omfattande värdegrundsarbete.
- Uppmärksammar i redan befintligt stöd var hbtqi-frågor berörs och bidrar till att sprida information om andra aktörers stöd och kunskap.
- Bidrar till ökad kunskap och kompetens för att motverka kränkningar, våld, trakasserier, hedersförtryck och hot i samhället.
- Stödjer skolchefer och rektorer i att utveckla arbetet med hbtqi-frågor inom ramarna för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Samverkar med andra myndigheter, aktörer och civilsamhället för att gemensamt ge stöd till skolverksamheter i arbete med värdegrund och hbtqi-frågor.
- Belyser skolans sammanhållna uppdrag om kunskaper och värden i styrdokument, stödmaterial och kompetensutvecklingsinsatser.